

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Den Grønne Kastanje

2024

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

De seneste to år har vi i Den Grønne Kastanje haft særligt fokus på at udvikle læringsmiljøer inden for natur, udeliv og science. Fra foråret 2023 har vi sammen med resten af klyngen deltaget i forskningsprojektet NAVADA (Naturvidenskabelig Dannelse i Daginstitutioner – forskningsprojekt på Institut for Pædagoguddannelse på Københavns Professionshøjskole).

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

- Børnehave og vuggestue laver hvert kvartal en SMTTE-model for de læringsmiljøer (aktiviteter, lege, klubber, ture mv.), vi sætter særligt fokus på de kommende tre måneder. Læringsmiljøerne, der er beskrevet i SMTTE-modellen, evalueres efterfølgende på et afdelingsmøde. I 2023 havde alle særligt fokus på at udvikle science-læringsmiljøer, men fra januar 2024 er temaerne bredt ud til alle seks læreplanstemaer.

I børnehaven udfylder hver medarbejder et evalueringsskema, som danner udgangspunkt for en fælles refleksion/en sammenskrevet evaluering. Evalueringsskemaerne gemmes i en mappe sammen med SMTTE-modellerne, så de kan bruges til at planlægge fremtidige læringsmiljøer.

I vuggestuen foregår evalueringen som en fælles mundtlig refleksion på et afdelingsmøde eller i middagsstunden. Vi evaluerer ud fra spørgsmål som: Opnåede vi de pædagogiske mål? Hvorfor/hvorfor ikke? Hvilke tegn og initiativer så vi fra børnene (børneperspektiv) – deltog de? Så vi begejstring? Talte de om aktiviteter/temaer efterfølgende? Efterspurgte de aktiviteter/lege efterfølgende? Hvad vil vi tage med videre i de næste læringsmiljøer? Hvad vil vi ikke tage med videre? Hovedpointerne fra evalueringen skrives ned i SMTTE-modellen.

- I børnehaven planlægges og evalueres klubberne som en del af kvartals-SMTTE-modellen. I vuggestuen laver vi særskilt SMTTE for miniklubber.
- LTU-skema – evaluering i middagsstunden/stuemøde nedskrives i LTU-skema
- Evaluering af handleplaner for enkelte børn i forbindelse med TOPI (er der sket en udvikling siden sidst?). Nedskrives i TOPI-noter eller SMTTE.
- Stue-evaluering af handleplaner for enkelte børn/børnegrupper/rutiner/pædagogisk praksis på stuemøder. Skrives ned i SMTTE-model.
- Evaluering af særlige aktiviteter – skrives ned i SMTTE-model.
- Når dele af institutionens overordnede pædagogiske praksis eller det pædagogiske værdigrundlag (fx normer omkring måltidet eller vores børne- og læringssyn) skal evalueres/ændres, foregår det på P-lørdage eller personalemøder – ofte sammen med en processtyrer, inspirationskilde eller fagperson udefra. Metoden for evaluering tilpasses emnet (hvis vi evaluerer normerne omkring

måltidet, kan evalueringen foretages som en fælles mundtlig refleksion og nedskrives i en SMTTE-model, mens en evaluering af vores kerneværdier måske kræver andre metoder).

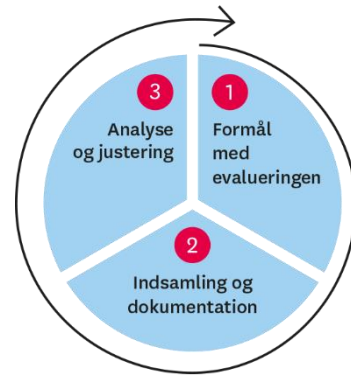
- Evaluering fra børnenes perspektiv. Vi er vant til at medtænke børnenes perspektiv i vores evalueringer, fx i form af vores observationer af deres deltagelse, ved at spørge dem direkte, ved at observere, hvad børnegruppen generelt er optaget af eller ved at spørge betydningsfulde personer, om det enkelte barns oplevelser og interesser (vi er ofte i tæt dialog med forældrene om netop det). I 2024 afprøver vi forskellige metoder til systematisk at inddrage børnene i evalueringerne.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

De skriftlige læreplaner for 2025-2027 vil blive redigeret på baggrund af denne evaluering (altså evaluering af vores praksis) samt feedback fra det pædagogiske personale med særligt fokus på, om de nuværende skriftlige læreplaner beskriver vores pædagogiske praksis, som den ser ud i virkeligheden – og omvendt: Lever vores reelle pædagogiske praksis op til værdier og læringsmål, som de er beskrevet i de skriftlige pædagogiske læreplaner?

De nuværende skriftlige læreplaner vil være udgangspunktet for læreplanerne for 2025-2027. I 2020 foretog vi en gennemgribende evaluering og redigering af Den Grønne Kastanjes skriftlige læreplaner bl.a. på en fælles workshop, hvor vi gennem forskellige metoder reflekterede og diskuterede begreber som børne- og læringssyn, dannelse og leg. Herefter læste alle medarbejdere de nye skriftlige læreplaner igennem og kom med feedback med særligt fokus på, om læreplanerne afspejlede den pædagogiske praksis. Da arbejdet foregik under corona-nedlukningen, svarede hver enkelt medarbejder skriftligt. Sidste skridt var at formulere de nye pædagogiske læreplaner på baggrund af workshop og skriftlige besvarelser.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Vi beskriver nedenfor tre konkrete evalueringer, vi har gennemført det seneste år. Disse tre eksempler er valgt, fordi de dækker pædagogiske læringsmiljøer i vuggestuen (eksempel 1 og 2) og i børnehaven (eksempel 3). Desuden repræsenterer de tre evalueringer forskellige fokuspunkter i den pædagogiske praksis: Eksempel 1 er en overordnet evaluering af science-tilgang i vuggestuen. Eksempel 2 er evaluering af en konkret pædagogisk aktivitet med særligt fokus på matematisk opmærksomhed. Eksempel 3 er en evaluering af arbejde med hjælp og støtte til relationsdannelse på tværs af mellemgruppen (troldeklubben).

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

1. Fra 2020 og frem har Den Grønne Kastanje sammen med klyngen haft særligt fokus på at udvikle en sciencepædagogisk klyngeprofil. Det betyder, at vi de seneste to år har haft særligt fokus på at udvikle læringsmiljøer inden for læreplanstemaet: "Natur, udeliv og science". Vuggestuen udarbejder hvert kvartal en SMTTE med fokus på aktiviteter inden for dette læreplanstema. I fjerde kvartal af 2023 ville vi undersøge, hvordan vi kobler science-tilgangen ("*vi griber børnenes spørgsmål, undren og går sammen på opdagelse i eksperimenter og undersøgende tilgange. Vi giver ikke altid svaret*") til kreative projekter. Vi ville gerne flytte de voksnes tilgang til kreative aktiviteter fra resultatorienteret til procesorienteret og undersøgende: Det skulle være helt underordnet, om børnene havde færdigt julepynt eller græskarret var udhulet på den "rigtige" måde. Vi skulle i stedet se den kreative aktivitet som børnenes mulighed for at undersøge teksturer, processer og materialer. De voksne skulle samtidig være opmærksomme på, at børnenes "stille science" (deres undersøgende, nysgerrige tilgang) blev til aktiv science, fordi vi guidede, satte ord på og stillede udvidende spørgsmål.
2. I foråret 2023 deltog to vuggestue-grupper i forskningsprojektet NAVADA, hvor det pædagogiske personale skulle udvikle og afprøve science-læringsmiljøer, som blev observeret af forskere fra Københavns Professionshøjskole. I processen fik de to pædagoger mulighed for at reflektere sammen med en forsker med speciale i science, natur og udeliv. I Den Grønne Kastanje havde vi særligt fokus på matematisk opmærksomhed. I første omgang udviklede de to pædagoger en sorteringsleg, som skulle understøtte de ældste vuggestuebørns udvikling af matematisk opmærksomhed. Formålet med evalueringen var at undersøge, om legen fungerede som læringsrum og mere overordnet, hvordan det pædagogiske personale bedst muligt støtter det enkelte vuggestuebarns matematiske opmærksomhed og deltagelsesmuligheder.
3. Vi har gennem en periode haft fokus på legerelationer i vores mellemgruppe (troldeklubben), hvor der har været en lyst til at lege sammen på tværs af stuerne, såvel internt, men hvor det til tider har været svært at komme ind i leg med dem fra nabostuen. Vi valgte her at sætte fokus på at troldeklubben i deres relationer, styrke sammenholdet i gruppen og give værktøjer til at invitere andre ind til leg, eller spørge om man selv må være en del af en leg. Vi havde derudover også fokus på at skabe positive fælles oplevelser, som gruppen forhåbentlig ville tage med videre og trække på i deres dagligdagsinteraktioner. Dette er blevet gjort på et ugentligt troldehold om torsdagen, for halvdelen af gruppen ad gangen, som vi havde i perioden slut september til jul.

Derudover også en øget fokus på legepladsen, hvor vi støttede børnenes initiativer og lagde op til lege på tværs i troldeklubben.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

1. SMTTE-model, fotos af de kreative aktiviteter, artefakterne (julepynt, fuglekugler, græskar).
 2. SMTTE-model, fotos fra aktiviteten, videoklip, praksisfortællinger.
 3. SMTTE-model, fotos fra aktiviteten og praksisfortællinger.
-

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

1. Generelt oplevede vi, at de fleste voksne lige skulle minde sig selv om, at barnets proces var vigtigere end resultatet. Det kan være svært IKKE at stoppe barnet, når det fx er ved at opløse pap-julehertet med fingermaling. Men når det lykkedes den voksne at styre mindre og give barnets proces helt fri, oplevede vi engagerede, interesserede børn, der eksperimenterede med materialer og handlinger. De børn, der ellers har været lidt forbeholdne sansemotorisk, begyndte at lege mere med materialerne og teksturer. Vi havde regnet med, at nogle børn ville reagere på, at de ikke havde halloween- eller julepynt hængende på stuen, hvis det var gået til i processen. Men det oplevede vi stort set ikke. Resultatet (det færdige pynt) betød i virkeligheden ikke ret meget for børnene (især de yngste vuggestuebørn). Fordi vi voksne havde fokus på, at børnene så vidt muligt selv skulle kunne styre, bestemme og eksperimentere i den kreative aktivitet, prøvede vi også nye materialer og aktiviteter af, fx let ler (silk clay) eller legeler (kartoffelmel og balsam), som barnet slet ikke skal have hjælp til at mestre. Det gav børnene friere hænder men gjorde også, at den voksne fik frigjort opmærksomhed, som så kunne bruges på at fange børnenes initiativer bedre. Eksempelvis opdagede et barn pludselig, at han havde delt sit silk clay-ophæng i tre dele – her begyndte den voksne og barnet så at tælle og dele og samle i små og store klumper ler frem for at fortsætte med at lave julepynt. Generelt oplevede vi, at science-tilgangen er givende for børnene – også i kreative aktiviteter.
 2. Vi lærte helt konkret, at der for de enkelte børn var stor forskel på, hvor godt et læringsrum sorteringslegen var. Vi legede legen tre-fire gange med stort set samme gruppe børn. For tre-fire af børnene var legen for let. De afkodede meget hurtigt regler og sorteringssystemer og mistede derfor interessen allerede anden gang, vi legede legen. To børn havde så svært ved at mestre legen – enten fordi de ikke forstod systemerne bag sorteringen (farver), eller fordi selve rammerne (udendørs og i løb blandt syv andre børn) var for udfordrende – at de deltog meget begrænset. Legen ramte kun plet for to-tre børn, der var engagerede og interesserede gennem hele forløbet, og hvor vi også så en udvikling i deres forståelse og deltagelse. Vi erfarede mere overordnet, at en regelleg begrænser børnenes medbestemmelse og agency.
 3. Vi oplevede en anden dynamik i børnegruppen, da vi f.eks. havde vores torsdagstroldehold med halvdelen af troldeklubben. Her var der "mere plads" til den enkelte, der var mere rum til at komme til orde og få øjnene op for børnene fra nabostuen. Vi så også at børnene hvilede i holdet, hvor der var en blanding af kendte, strukturerede fælleslege, samt leg/aktiviteter i mindre grupper, f.eks. brætspil og bygning af en togbane. Her kunne hvert enkelt barn søge det, der fangede dem mest og skabe en fællesoplevelse med børn fra nabostuen såvel som egen stue. Vi oplevede en god balance i holdet og at børnene tog de gode oplevelser med videre fra gang til gang.
-

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

1. Evalueringen bestyrkede os i at fastholde den science-pædagogiske tilgang i de fleste aktiviteter og over hele dagen (også rutiner). Vi lader i højere grad børnene undersøge og eksperimentere, og øver os i at vægte proces over resultat. Tilgangen har spredt sig til andre områder end de kreative aktiviteter, fx måltidet. Her lader vi nu i højere grad børnene undersøge processer: "Hvad sker der, når jeg vender koppen på hovedet?" "Hvor meget brød kan der være i min kop" i stedet for at have fokus på at undgå vand på bordet eller brød/fingre i koppen.
2. Evalueringen betød, at vi gik helt væk fra stærkt voksenstyrede aktiviteter som læringsrum for matematisk opmærksomhed. Midtvejs i NAVADA-forløbet ændrede vi derfor fokus fra konkrete aktiviteter, "matematik-kufferter", "matematik-samlinger" eller andet i den retning til at have opmærksomhed på barnets opmærksomhed. De to voksne skulle træne deres blik for, hvornår børnegruppen eller det enkelte barn var i gang med at bruge deres matematiske opmærksomhed, og hvordan vi som voksne kunne støtte og udvide barnets "stille" matematiske opmærksomhed ved at guide, sætte ord på og stille udvidende spørgsmål. Læringsrum, der støtter barnets matematiske opmærksomhed, gik fra at være "særlige" aktiviteter til også at være en del af rutiner, leg og andre aktiviteter.
3. Gennem vores evaluering så vi, at med vores målrettede indsats med troldeklub børnene har vi set flere legerelationer på tværs af stuerne, både spontant opstået børnene imellem og aktiviteter/lege igangsat af en voksen, som troldeklub børn fra begge stuer har villet været en del af. Derudover har vi også set en stigning i leg på tværs af stuerne, når vi har haft vores månedlige troldeklub. Børnene har fået større blik for børnene fra den modsatte stue, hvilke fælles interesser, de har, og hvilke lege man har kunnet lege fælles. Det har udmøntet sig bl.a. i den frie leg både ude og inde. Derudover har vi også valgt at arbejde videre i den holdopdeling, vi har lavet i troldeklubben, når vi har vores månedlige klubber. Dette for at understøtte de eksisterende legerelationer, der er opstået, samt for give mere plads til ro og fordybelse i selve klubben, da vi har arbejdet i to mindre grupper fremfor en stor sammenhæng.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

I Den Grønne Kastanje bliver forældrerådet løbende orienteret om de indsatser og udviklingsområder, vi arbejder med, baggrunden for det samt hvordan det kommer til udtryk i vores pædagogiske arbejde.

Forældrerådets tilbagemeldinger giver input, som vi evt. tager med videre til løbende justeringer i vores pædagogiske praksis. Vi har inddraget forældrerådet i, hvad vi har lært i arbejdet med evalueringen af de pædagogiske læringsmiljøer, som vi har haft fokus på de sidste år - dem vi skriver om ovenfor. Vi har også på vores forældrerådsmøder orienteret om, hvordan vi i Den Grønne Kastanje arbejder med evaluering og dokumentation henover året. Vi mødes i forældrerådet ca. en gang i kvartalet.

Det fremadrettede arbejde

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil fortsat have fokus på at udvikle vores science-læringsmiljøer. I vuggestuen vil vi i de kommende år arbejde for, at alle pædagogiske medarbejdere får viden og erfaring med matematisk opmærksomhed hos vuggestuebørn, fx gennem oplæg med forsker fra KP. Børnehaven er i 2024-2025 i gang med deres NAVADA-forløb, som handler om natur og bæredygtighed. Deres erfaringer skal udbredes til hele institutionen, så vi alle arbejder ud fra samme praksis.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

I 2024 undersøger vi, hvordan vi mere systematisk kan inddrage børneperspektivet i vores evalueringer. Indtil videre har vi afprøvet forskellige metoder, som er beskrevet af Danmarks Evaluerings Institut i EVA Tema 11: <https://eva.dk/udgivelser/2018/jan/magasinet-eva-tema-11-boerneperspektiver>. De kommende måneder skal vi undersøge (og beslutte), hvornår det giver mening at bruge dem.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

1. Vi skal have skærpet, at vi arbejder ud fra en science tilgang: **"Vi griber børnenes spørgsmål, undren og går sammen på opdagelse i eksperimenter og undersøgende tilgange. Vi giver ikke altid svaret"** - også i andre sammenhænge end i aktiviteter, der er tydelige science-læringsrum.
2. Vi skal generelt opdatere de skriftlige læreplaner, fx skal afsnittet om evalueringskultur opdateres, så det svarer til, hvad vi rent faktisk gør.